

EESTI FINANTSTEENUSTE TURG
seisuga 30.06.2008

Käesoleva Finantsinspeksiooni poolt koostatud analüüsi eesmärgiks on anda ülevaade Eesti finantsteenuste turu ja turuosade kohta. Kuigi Finantsinspeksioon teeb kõik endast oleneva, et käesolevas analüüsis sisalduv informatsioon oleks õige ja täpne, ei eelda ega võta Finantsinspeksioon kohustust tulevikus igakordselt informeerida analüüsis toodud faktiliste asjaolude muutumisest ning selliste muudatuste võimalikust mõjust. Finantsinspeksioon ei vastuta kahju eest ega võta kohustusi, mis tulenevad või on seotud käesoleva analüüsi ja/või selles esitatud informatsiooni kasutamisega.

Kokkuvõte

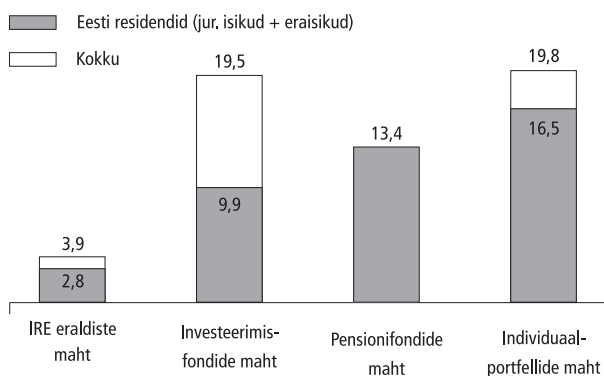
I. Finantsteenuste mahud

Suurima osakaaluga Eesti finantsteenuste turul on laenutooted. 2008. aasta juuni lõpus oli **pankade koondlaenuportfelli suuruseks 257 miljardit krooni**. Sealhulgas Eesti residentidest isikute laenud 246 miljardit krooni.

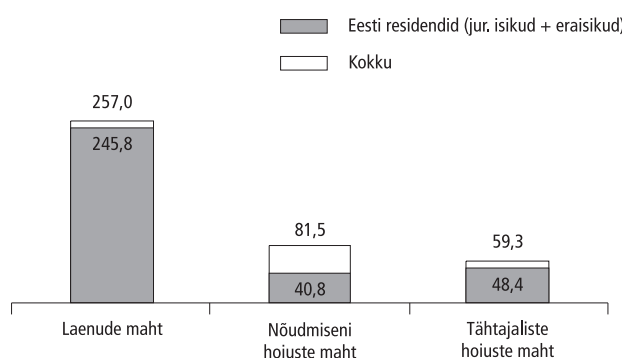
Säästmisele suunatud finantsteenustesse (sh investeerimisriskiga elukindlustus (IRE), investeerimisfondid, pensionifondid, individuaalportfellid ning tähtajalised hoiused) oli paigutatud 116 miljardit krooni, millest **Eesti residentide säästud moodustasid ligikaudu 91 miljardit krooni**.

Eesti finantsasutuste poolt pakutavate finantsteenuste mahud:

Erinevate investeerimisteenuste mahud (mld kr)

Erinevate pangateenuste mahud (mld kr)

Eesti finantsasutuste poolt osutatud investeerimis- ja pangateenuste maht, sh andmed Eesti residendist eraisikute kohta seisuga 30. juuni 2008 (mld kr):

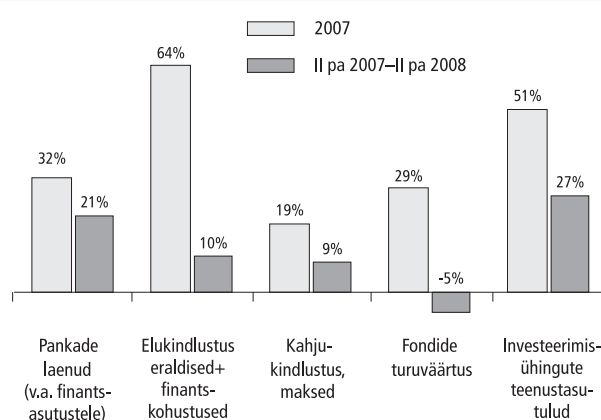
Teenus	Kokku mld EEK	Sealhulgas Eesti residentidest eraisikud	
		mld EEK	osakaal koguteenuses
Investeeringufondide maht	19,5	2,3	12%
Pensionifondide maht	13,4	13,4	100%
Eestis pakutavad välisfondid	4,0	NA	NA
IRE eraldiste maht	3,9	2,8	72%
Individuaalportfellide maht	19,8	1,7	9%
Laenude maht	257,0	115,4	45%
Nõudmiseni hoiuste maht	81,5	25,9	32%
Tähtajaliste hoiuste maht	59,3	21,6	36%

2. Finantssektori kasv ja kasumlikkus

Üldised negatiivsed Eesti ja välismajanduskeskkonna makromajanduslikud arengud mõjutasid I poolaastal kõiki finantssektoreid. Enim olid mõjutatud aktsiafondid ning investeerimisriskiga elukindlustus, kus ülemaailmse väärtpaberiturgude languse mõjul on oluliselt vähenenud hallatavate investeringute väärtus. Klientide investeerimiseelistused on nihkunud kindlamate investeerimis- ja säästutoodete suunas.

Pankade laenuportfellide kasv on jätkanud aeglustumist. Põhjuselt ühelt poolt vähenenud laenuõudlus ja teiselt poolt pankade soov globaalse majanduse tulevikuväljavaadete ebamäärasusest tulenevaid riske paremini juhtida ning sellest johtuv konservatiivsem laenupoliitika.

Pankade, kindlustusseltside, investeerimisühingute ja fondide jooksva aasta kasvumäärad

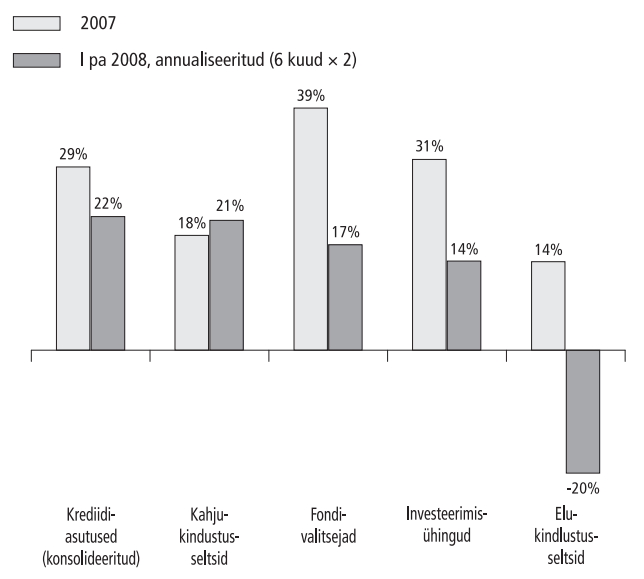
Pankade kasumlikkus vähenes I poolaastal vaatamata pankade konservatiivsele provisjoneerimisele oodatust vähem. Osaliselt oli esimese poolaasta kõrge kasumlikkus tingitud erakordsetest tehingutest, kuid ka ilma erakorraliste tuludeta oli pankade kasumlikkus kõrge ning võimaldaks võrreldes tänase tasemega teha kordades suuremaid allahindlusi.

Elukindlustussektor langes esimesel poolaastal väärtpaberiturgude madalseisu tõttu kahjumisse, mille põhjustas peamiselt intressimäära garanteerimine kapitalikogumistoodetele langevate väärtpaberiturgude tingimustes.

Kahjukindlustuse maksed kasvasid 2008. aasta esimesel poolaastal kaks korda aeglasemalt kui möödunud aastal. Põhjused peituvad tõenäoliselt nii jahenevas sisemajanduses kui ka uute kindlustatavate objektide vähenemises.

Kahjukindlustuse maksete kasvu vähenemine ei avaldanud aga mõju sektori kasumlikkusele ja sektori kasumlikkuse näitajad olid kõrgemad kui aasta tagasi. Kasumlikkuse paranemises mängisid jätkuvalt rolli väga soodne kahjujuhtumite statistika ning aasta alguses tõstetud kindlustustariifid.

Omakapitali tootlikkus (ROE) sektorite lõikes

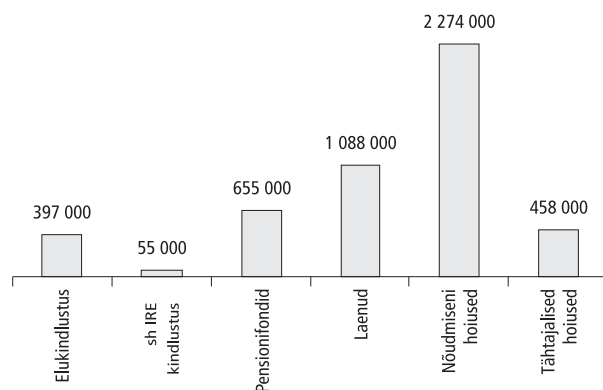
3. Eraisikutest klientide jaotus teenuste lõikes

Lepingute arvu järgi on Eestis enimkasutatud teenuseks nõudmiseni hoius (arvelduskonto). Eraisikutele kuulus seisuga 30. juuni 2008 **2 274 000 arvelduskontot** (paljud eraisikud omavad mitut arvelduskontot).

Teiseks eraisiku poolt enamkasutatavaks finantsteenuseks on **laen**. 30. juuni 2008 seisuga oli **eraisikutega sõlmitud 1 088 000 laenulepingut**. Võrdluseks – tööeas elanike arv Eestis on ligikaudu 814 000 inimest. Seega iga tööeas inimene oli poolaasta lõpu seisuga sõlminud keskmiselt 1,3 jõusolevat laenulepingut (võrdluseks: seisuga 30.06.2007 1,4 jõusolevat laenulepingut).

Keskmiselt 80% inimestest¹ koguvad pensioni läbi **pensionifondi**, 49%² inimestest on sõlminud **elukindlustuslepingu** ning 56% **tähtajalise hoiuse lepingu**.

Eraisikute lepingute arv finantsteenuste lõikes seisuga 30.06.2008

¹ Vastava teenuse lepingute arv jagatuna tööealises vanuses elanike arvuga (814 tuhat). Allikas: Statistikaamet.

Oluline märkus: Analüüs ei arvesta asjaoluga, et mõni isik võib olla sõlminud mitu lepingut.

² V.a. lisakindlustused

4. Elukindlustus³

2008. aasta I poolaastal **laekus Eestis kindlustusmakseid 0,68 miljardi krooni⁴ ulatuses** (2007. aasta I poolaastal 0,93 miljardit krooni).

Suurima mahuga elukindlustustoodete on investeerimisriskiga elukindlustus (IRE) kindlustusmaksete mahuga 342 miljonit krooni. **Võrreldes aastataguse perioodiga on investeerimisriskiga elukindlustuse kindlustusmaksete maht vähenenud ligi kaks korda:** 2007. aasta I poolaastal laekus 611 miljonit krooni. Kindlustusmaksete langus tõi kaasa ka nimetatud kindlustusliigi osatähtsuse märkimisväärse vähenemise: 65%-lt kogu laekunud kindlustusmaksetest 50%-ni.

Investeerimisriskiga elukindlustusele järgneb kapitalikogumiskindlustus maksete mahuga 236 miljonit krooni (2007. aasta I poolaastal 233 miljonit krooni).

Ülejäänud elukindlustustoodete lepingutesse laekus 105 miljonit krooni (2007. aasta I poolaastal 89 miljonit krooni).

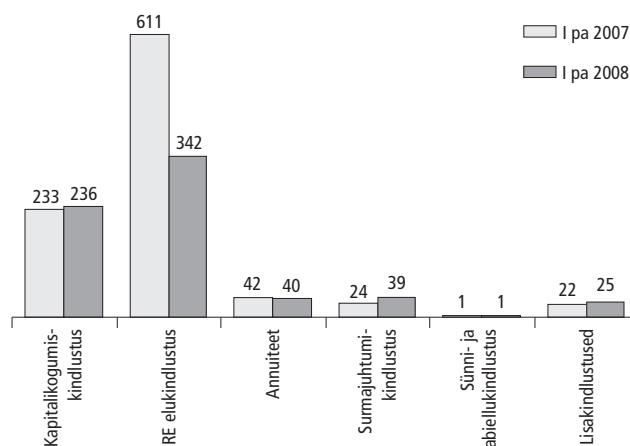
a. Tarbijad

2008. aasta juuni lõpu seisuga oli Eestis tegutsevate elukindlustusseltsidega sõlmitud **235 500 elukindlustuse põhilepingut⁵**. (Kapitalikogumiskindlustuse lepingute arv oli 108 800).

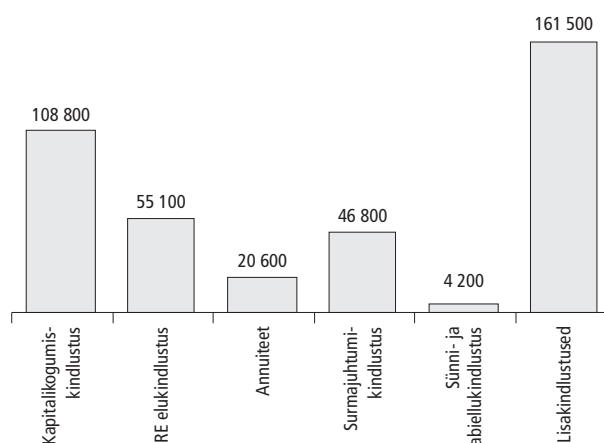
Lisakindlustuse lepinguid oli sõlmitud 161 500.

Üldine turujaotus:	Hansa Elukindlustus	39%
	SEB Elu- ja Pensionikindlustus	32%
	Sampo Life Insurance Baltic	15%
Kliente:	397 100 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	2008. a I poolaastal laekunud kindlustusmaksed kokku 0,68 mld kr	

Kindlustusmaksed elukindlustuse liikide kaupa (mln kr)

Eestis sõlmitud jõusolevate elukindlustuslepingute arv seisuga 30.06.2008

³ Andmed elukindlustuse kohta hõlmavad ainult Eestis sõlmitud lepinguid.

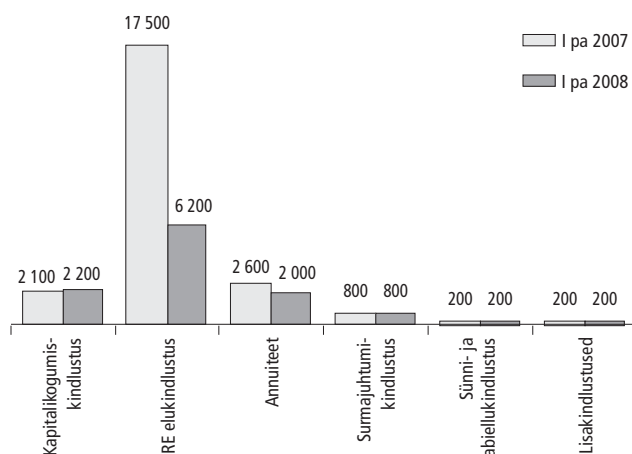
Andmed ei sisalda Eesti elukindlustusseltside välisriikide filiaalides sõlmitud kindlustuslepinguid.

⁴ Andmed ei sisalda väljastpoolt Eestit kogutud kindlustusmakseid.

⁵ Andmed sisaldavad ainult Eestis sõlmitud elukindlustuslepinguid.

2008. aasta I poolaastal vähenes oluliselt laekunud kindlustusmaksete maht IRE-toodetel. Keskmine maht vähenes 17 500 kroonist 6 200 kroonini lepingu kohta.

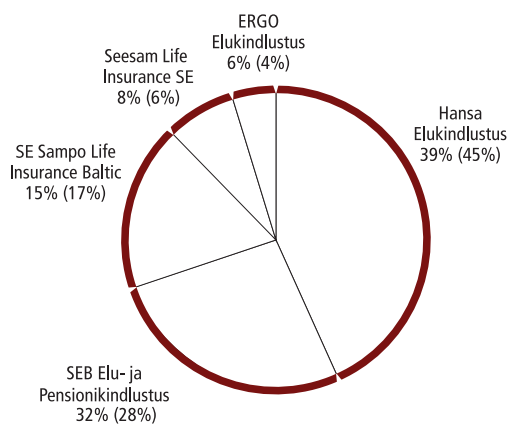
Keskmine ühe lepingu kohta poolaasta jooksul sissemakstud kindlustusmaksete summa (kr)

b. Teenusepakkujad

Eesti elukindlustusteenuste turgu iseloomustab endiselt kõrge kontsentreeritus: 71% turust kuulub kahele elukindlustusseltsile. 2008. aasta I poolaastal laekunud kindlustusmaksetest kuulus Hansa Elukindlustusele 39% ning SEB Elu- ja Pensionikindlustusele 32% turust. Sampo Life Insurance Baltic'ule kuulus elukindlustusturust 15%.

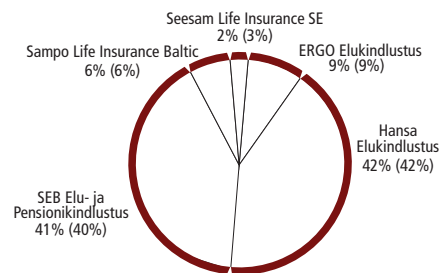
Elukindlustusseltside turuosad 2008. aasta I pa laekunud kindlustusmaksete järgi (sulgudes andmed 2007. a I pa kohta)

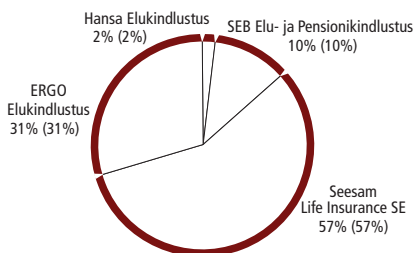
Jätkuvalt kuulub enamiku elukindlustustoodete lõikes suurim turuosa Hansa Elukindlustusele (seisuga 30. juuni 2008).

Olulised muudatused **IRE kindlustusmaksete** osas tõid kaasa ka muutusi turujaotuses. **2008. aasta I poolaastal vähenes oluliselt Hansa Elukindlustuse turuosa: 49%-lt 36%-ni.** SEB Elu- ja Pensionikindlustuse turuosa suurenes 25%-lt 32%-ni, SE Sampo Life Insurance Baltic'ul 23%-lt 26%-ni ning Seesam Life Insurance SE turuosa 3%-lt 6%-ni.

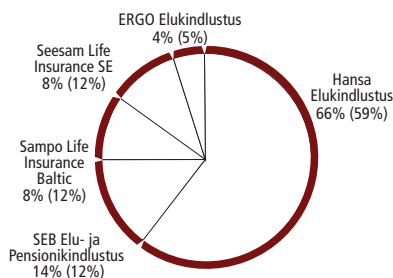
Turujaotus: kapitalikogumiskindlustus seisuga 30.06.2008 (sulgudes 30.06.2007)

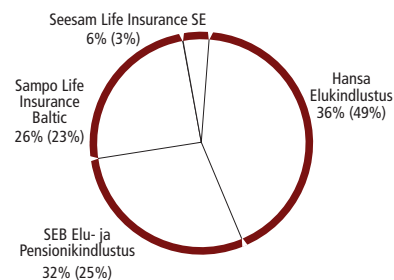
Turujaotus: annuiteet

Turujaotus: surmajuhtumikindlustus

Turujaotus: IRE elukindlustus

5. Kahjukindlustus⁶

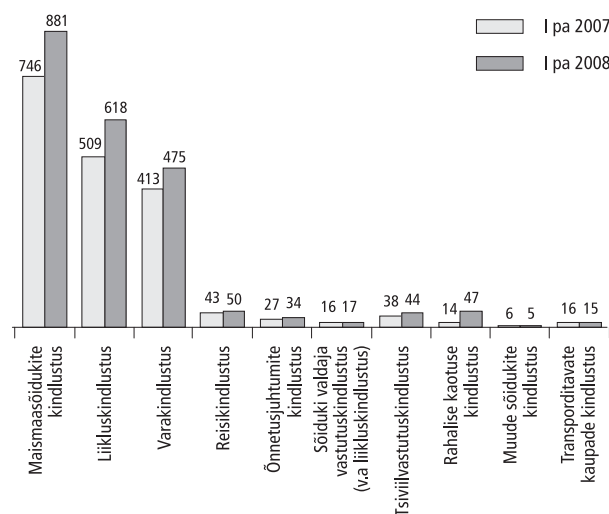
2008. aasta I poolaastal laekus kindlustusmakseid 2,2 miljardit krooni (2007. aasta I poolaastal 1,8 miljardit krooni). Sealhulgas laekus väliskindlustusseltside Eesti filiaalidele makseid 205 miljonit krooni ehk 9% kõikidest kindlustusmaksetest.

Suurim osakaal kahjukindlustusturul on maismaasõidukite kindlustusel ehk **kaskokindlustusel: 40%**. Kaskokindlustuse kindlustusmaksete maht oli esimesel poolaastal 881 miljonit krooni. Kohustusliku **liikluskindlustuse turuosa moodustab** vastavalt **28%** kindlustusmaksete mahuga 618 miljonit krooni.

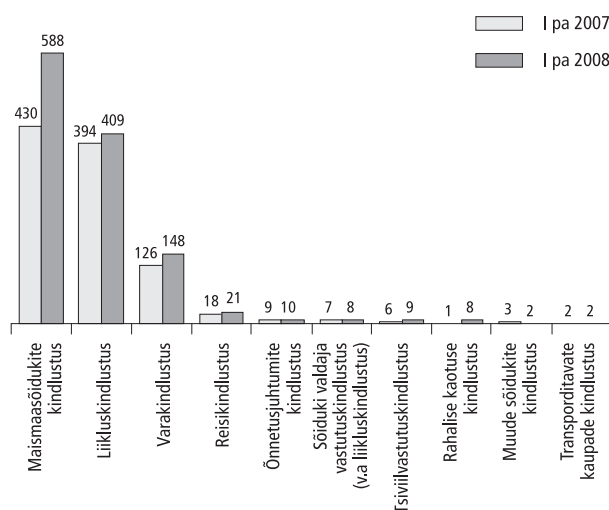
2008. aasta I poolaastal maksti hüvitistena välja 1,2 miljardit krooni (2007. aasta I poolaastal 1 miljard krooni). Võrreldes aastataguse perioodiga kasvasid hüvitissummad enim maismaasõidukite kindlustuses.

Üldine turujaotus: IF Eesti Kindlustus	29%
ERGO Kindlustus	23%
Hansa Varakindlustus	13%
Kliente:	info puudub
Teenuse maht:	2008. a I poolaastal laekunud kindlustusmaksed 2,2 mld kr

Kindlustusmaksed kahjukindlustuse liikide kaupa (mln kr)

Väljamakstud hüvitised kahjukindlustuse liikide kaupa (mln kr)

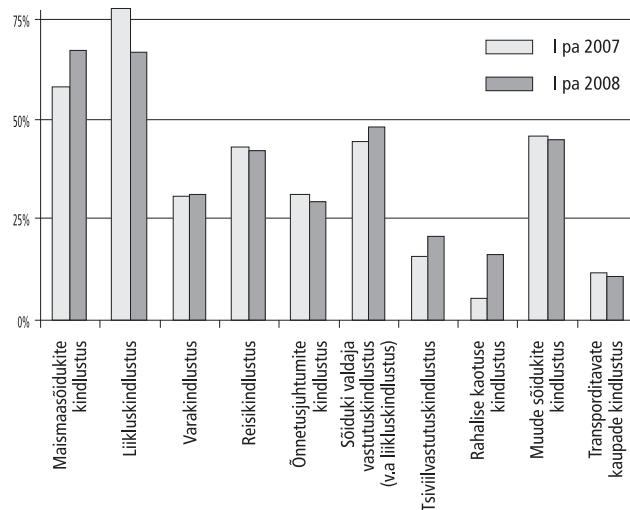

⁶ Andmed kahjukindlustuse kohta hõlmavad ainult Eestis sõlmitud lepinguid.

Andmed ei sisalda Eesti kindlustusseltside välisriikide filiaalides sõlmitud kindlustuslepinguid.

Kõrgeim väljamakstud hüvitiste suhe kindlustusmaksetesse on erinevatel sõidukikindlustustel: kaskokindlustusel 67%, liikluskindlustusel 66%, sõiduki valdaja vastutuskindlustusel 48% ning muude sõidukite kindlustusel 45%.

Hüvitiste suhe kindlustusmaksetesse

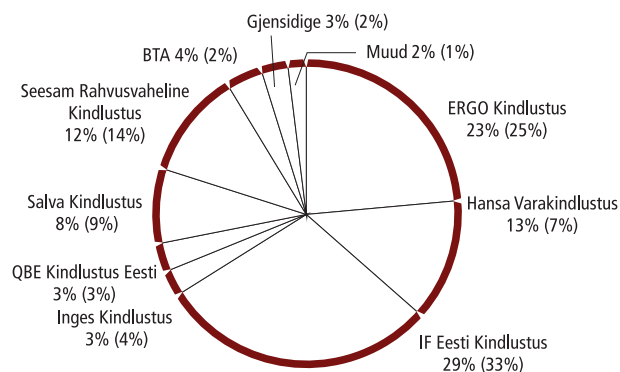
a. Teenusepakkujad

Turuosad

Seisuga 30. juuni 2008 moodustas Hansa Varakindlustuse turuosa kogutud kindlustusmaksete järgi 13% (30.06.2007 seisuga 8%) ning Hansa Varakindlustusest sai suuruselt kolmas turuosaline. Suurimateks turuosalisteks on endiselt IF Eesti Kindlustus (29%) ning ERGO Kindlustus (23%).

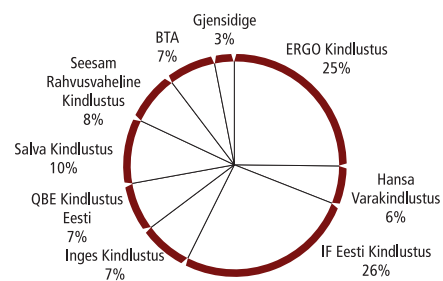
Välismaiste kindlustusandjate filiaalide summaarne turuosa on 9%. Suurima turuosaga on BTA Apdrošināšanas akciju sabiedrība Eesti filiaal (4%) ning AAS Gjensidige Baltic Eesti filiaal (3%).

Kahjukindlustusseltside turuosad 2008. a esimesel poolaastal kogutud maksete järgi (sulgudes I pa 2007)

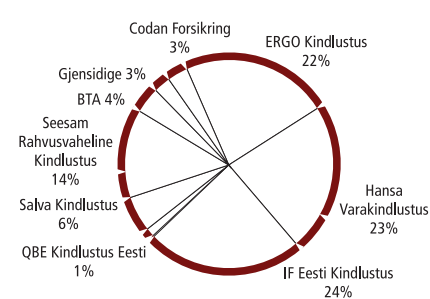

Joonistel on toodud Eesti kindlustusseltside ja välismaiste seltside Eesti filiaalide turujaotus kolme suurima kahju-kindlustuse toote lõikes. Kõigis kolmes kindlustusliigis kuulub suurim turuosa IF Eesti Kindlustusele: liikluskindlustuses 26%, kaskokindlustuses 24% ning varakindlustuses 44%.

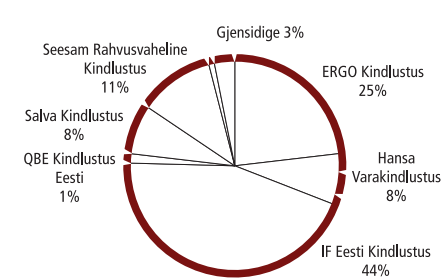
Turujaotus: liikluskindlustus

Turujaotus: maismaasõidukite kindlustus

Turujaotus: varakindlustus

6. Investeeringis- ja pensionifondid⁷

2008. aasta I poolel liikus Eestis registreeritud investeeringis- ja pensionifondide varade koondmaht ebaühtlaselt.

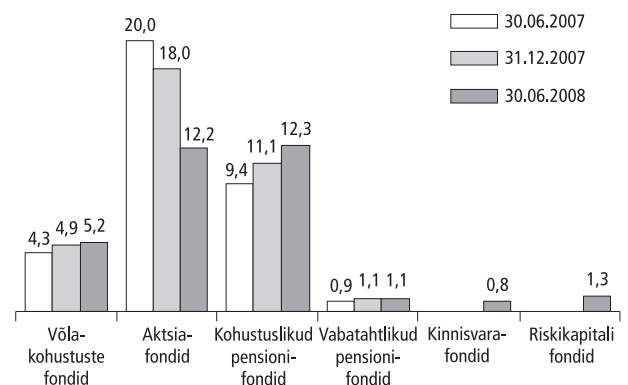
Peale jaanuaris toimunud 10%-list langust on fondide varade maht järgnevatel kuudel mõnevõrra suurenenud. **Kokkuvõttes langes fondide varade maht poolaastaga 6,3% ehk 2,2 miljardi krooni võrra**, ulatudes juuni lõpus 32,9 miljardi kroonini⁸, mis on sarnane aastataguse varade mahuga.

2008. aasta I poolaastal lisandusid Eesti investeeringisfondide hulka kinnisvara- ja riskikapitali fondid.

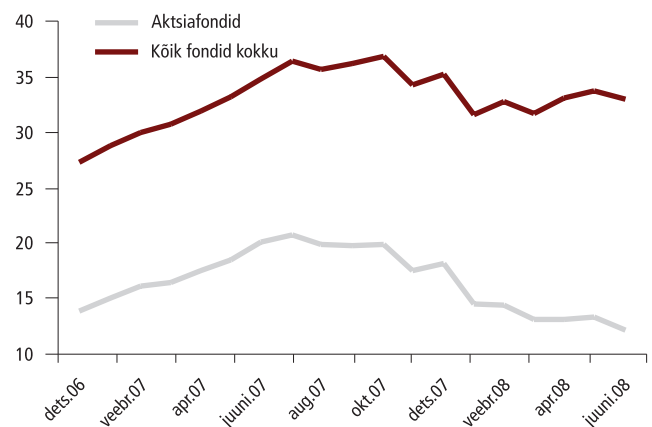
Fondisektori koondstruktuuris on suurimaks fonditüübiks kohustuslikud pensionifondid kogumahuga 12,3 miljardit krooni. Aktsiafondide maht langes 12,2 miljardi kroonini.

Üldine turujaotus:	Hansa Investeeringisfondid	51%
	SEB Varahaldus	23%
	Trigon Funds	7%
Kliente:	691 200 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	fondide kogumaht 32,9 mld kr	

Fondide mahud (mld kr)

Investeeringis- ja pensionifondide dünaamika 2007–2008.a.

⁷ Andmed investeeringisfondide kohta hõlmavad kõiki Eestis registreeritud investeeringisfondide kliente, sh ka välisriikide kliente.

⁸ Turuväärtus.

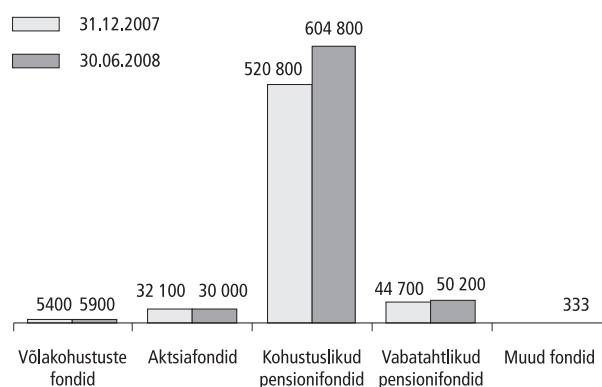
a. Tarbijad

Hoolimata maailmaturgudel valitsevast madalseisust on huvi Eestis registreeritud investeerimisfondide vastu 2008. aasta esimese poolaasta jooksul kasvanud. Fondide osakuomanike arv suurenes poolaastaga 603 tuhandelt 691 tuhandeni⁹. Märkimisväärne on see, et **suurenenud on mitte ainult kohustuslike pensionifondide osakuomanike arv, vaid ka vabatahtlikult investeerimiseks valitud investeerimisfondide osakuomanike arv.**

Eestis registreeritud fondidest **suurima kliendibaasiga on kohustuslikud pensionifondid (604 800 isikut).**

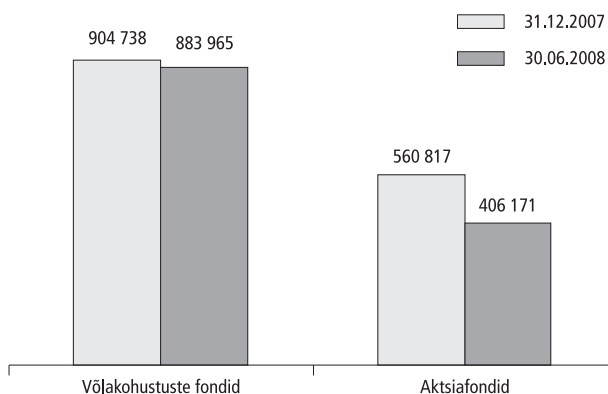
- Aktsiafondide osakuid omab 30 000 isikut. Poolaastaga on aktsiafondide osakuomanike arv vähenenud (vt joonist).
- Vabatahtlike pensionifondide osakuid omab 50 200 isikut.
- Völakohustuste fondide osakuid omab 5 900 isikut.
- Muude fondide (kinnisvara- ja riskikapitali fondid) osakuid omavad 333 isikut.

Investeerimisfondide osakuomanike arv

Suurimad investeeringud ühe kliendi kohta¹⁰ on tehtud võlakohustuste fondidesse, mis tuleneb asjaolust, et seda liiki fonde kasutavad enim juriidilised isikud (likviidsuse juhtimine).

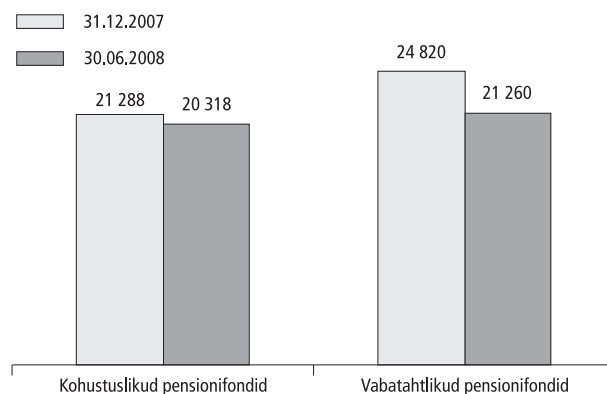
Investeeringute maht osakuomaniku kohta, kr (1)

Keskised investeeringud ühe kliendi kohta:

- võlakohustuste fondides 884 000 krooni;
- aksiafondides 406 000 krooni;
- kohustuslikes pensionifondides 20 000 krooni;
- vabatahtlikes pensionifondides 21 000 krooni.

Investeeringute maht osakuomaniku kohta, kr (2)

Investeeringud muudesse fondidesse (kinnisvara- ja riskikapitali fondid) moodustasid keskmiselt 7 miljonit krooni osakuomaniku kohta ehk investeeringud on siin teistest fondidest oluliselt suuremad. Põhjuseks on see, et nii kinnisvara- kui ka riskikapitalifondid on kõrgema riskiga fondid, kuhu investeerivad enamasti jõukamad isikud ja kutselised investorid.

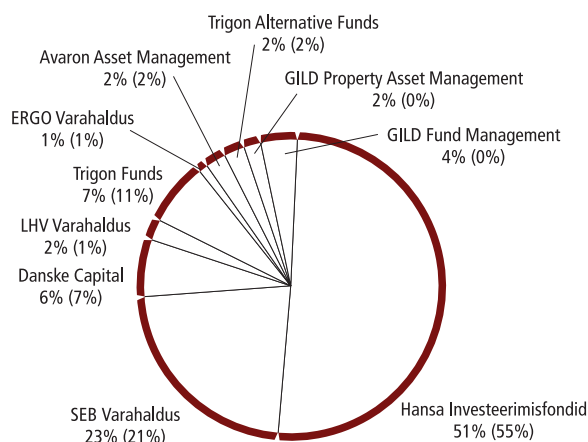
b. Teenusepakkujad

2008. aasta I poolaastal alustasid oma tegevust Eestis uued fondivalitsejad – AS GILD Property Asset Management ning AS GILD Fund Management, hõivates vastavalt 2% ja 4% fonditurust.

Siiski uute turuosaliste lisandumine suurt turu ümberjaotamist fondivalitsejate vahel see kaasa ei toonud, kuivõrd uued fondivalitsejad keskenduvad eeskätt kinnisvara- ja riskikapitalifondide valitsemisele.

Turujaotus: kõik fondid kokku seisuga 30.06.2008

(sulgudes seisuga 31.12.2007)

¹⁰ Investeeringud ühe kliendi kohta on näitliku iseloomuga ning viitavad vaid investeeringu ligikaudse suurusjärgule (nt pensionifondide puhul viivad uued liitujad keskmise investeeringu mahu allapoole).

Erinevate fondiliikide lõikes jäi turujaotus erinevate fondivalitsejate vahel suhteliselt stabiilseks. Turuosad kõikusid 2% piirides.

Võlakohustuste fondide¹¹ osas on turg jaotatud suures osas Hansa Investeeringufondide ning SEB Varahalduse vahel, kellele kuulub vastavalt 48% ja 47% turust.

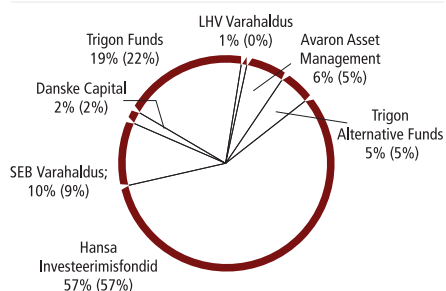
Kuigi esimesel poolaastal lisandus **aktsiafondide** hulka 4 uut fondi, ei avaldanud see turujaotusele suurt mõju. Suurim turuosad kuulub AS-le Hansa Investeeringufondid 57%-ga aktsia-

fondide kogumahust. AS-i Trigon Funds turuosad on vähenenud 22%-lt 19%-ni.

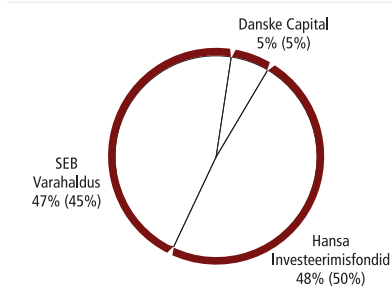
Turujaotus nii kohustuslike kui ka vabatahtlike **pensionifondide** osas püsib stabiilsena. Turg jaguneb suuresti kahe fondivalitseja – Hansa Investeeringufondide ning SEB Varahalduse vahel (vt joonised).

Muude fondide osas on suurima turuosaga GILD Fund Management 61%.

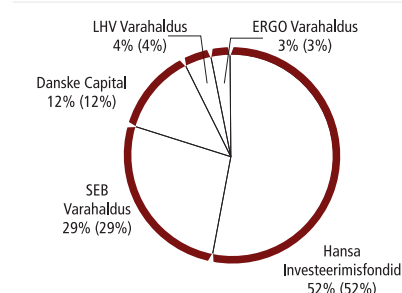
Turujaotus: aktsiafondid

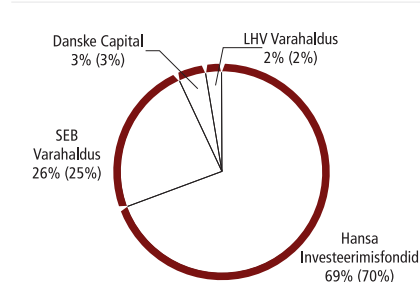
Turujaotus: võlakohustuste fondid

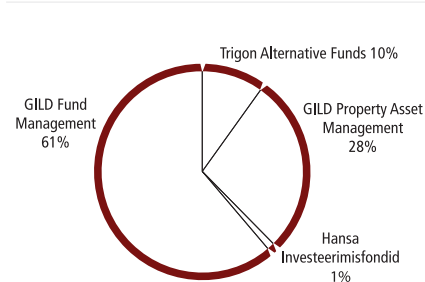
Turujaotus: kohustuslikud pensionifondid

Turujaotus: vabatahtlikud pensionifondid

Turujaotus: muud fondid

2008. aasta I poolel lisandusid Eestis registreeritud investeerimisfondide hulka üheksa uut fondi: üks võlakohustuse fond, kaks aktsiafondi, kolm riskikapitalifondi ning kolm kinnisvarafondi.

Kokku oli 2008. aasta juuni lõpu seisuga Eestis registreeritud 66 investeerimisfondi, nende hulgas 29 aktsiafondi, 9 võlakohustuste fondi, 3 riskikapitalifondi, 3 kinnisvarafondi, 15 kohustuslikku pensionifondi ja 7 vabatahtlikku pensionifondi.

Kuna investeerimisfondide klientidest märkimisväärse osa moodustavad mitteresidentid, on Eesti fondituru kohta järelduste tegemiseks oluline eristada Eesti residentidest kliendid mitteresidentidest. Eelkõige puudutab see aktsiafonde, kus fondivalitsejate aktiivse piiriülese müügi tulemusena kuulus seisuga 30. juuni 2008 mitteresidentidele 60% Eestis registreeritud aktsiafondide kogumahust.

Aktsiafondidesse paigutatud 12 miljardist kroonist kuulus Eesti residentidest eraisikutele vaid 15%. Eesti residentidest eraisikute poolt eelistatuimaks aktsiafondide fondivalitsejaks on Hansa Investeerimisfondid, mis valitses 57% Eesti residentidest eraisikute poolt aktsiafondidesse paigutatud varadest. SEB Varahaldus valitses 31% Eesti residentidest eraisikute poolt aktsiafondidesse paigutatud varadest.

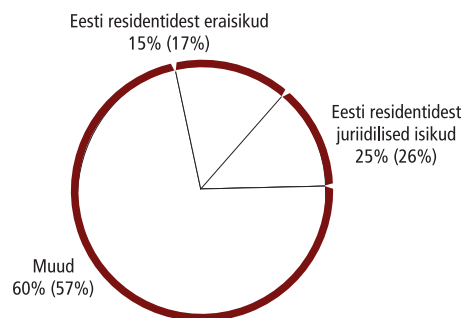
Võlakohustuste fondides on mitteresidentide osakaal oluliselt väiksem – 25%. See tuleneb asjaolust, et võlakohustuste fonde kasutavad enamasti Eesti residentidest juriidilised isikud.

Võlakohustuste fondidesse paigutatud 5 miljardist kroonist kuulus Eesti residentidest eraisikutele 9%. Eesti residentidest eraisikute turul on turuliidriks SEB Varahaldus, kes valitses 61% võlakohustuste fondidesse paigutatud varadest. Hansa Investeerimisfondid valitses 32% võlakohustuste fondidesse paigutatud varadest.

Muudesse fondidesse paigutatud 2 miljardist kroonist kuulus Eesti residentidest eraisikutele vaid 2%.

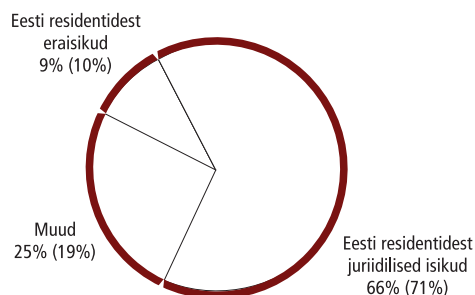
Aktsiafondide klientide struktuur seisuga 30.06.2008

(sulgudes seisuga 31.12.2007)

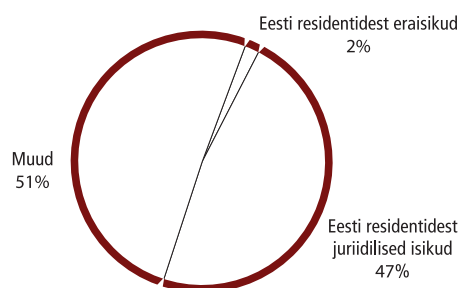

Võlakohustuste fondide klientide struktuur seisuga 30.06.2008

(sulgudes seisuga 31.12.2007)

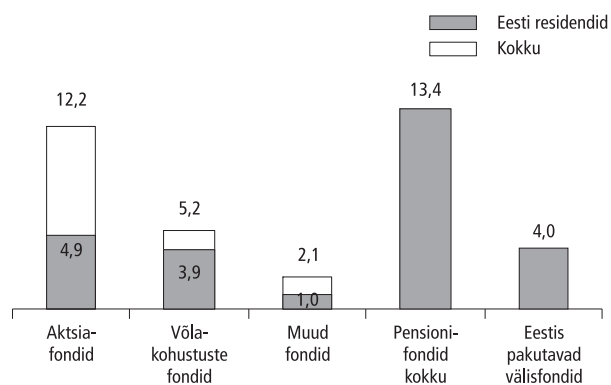
Muude fondide klientide struktuur seisuga 30.06.2008

Eestis registreeritud investeerimisfondidesse on Eesti residentide poolt paigutatud 9,9 miljardit krooni ning pensionifondidesse 13,4 miljardit krooni. Lisaks on Eesti residentide poolt veel 4 miljardit krooni investeeritud Eestis avalikult pakutavatesse **välisfondidesse**.

Eesti residentide eelistused fondide valikul:

Eesti residentide fondidesse paigutatud raha, mld kr (seisuga 30.06.2008)

Üldine turujaotus:	Hansapank	30%
	Evli Securities	34%
Kliente:	info puudub	
Teenuse maht:	portfellide kogumaht 19,9 mld kr	

7. Individuaalportfellid¹²

Individuaalportfellide valitsemise teenust pakuvad nii investeerimisühingud, fondivalitsejad kui ka krediidasutused.

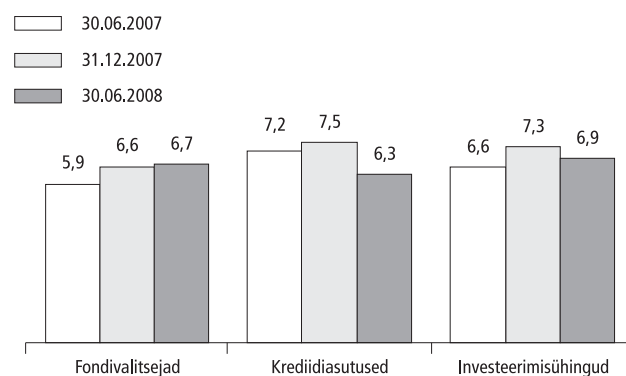
2008. aasta juuni lõpu seisuga ulatus klientide individuaalportfellide maht 19,9 miljardi kroonini, millest Eesti residentidest eraisikutele kuulus ca 1,7 miljardit krooni ja Eesti residentidest juriidilistele isikutele 14,8 miljardit krooni.

Krediidasutused haldasid investeringuid 6,3 miljardi krooni, investeerimisühingud 6,9 miljardi krooni ning fondivalitsejad 6,7 miljardi krooni ulatuses.

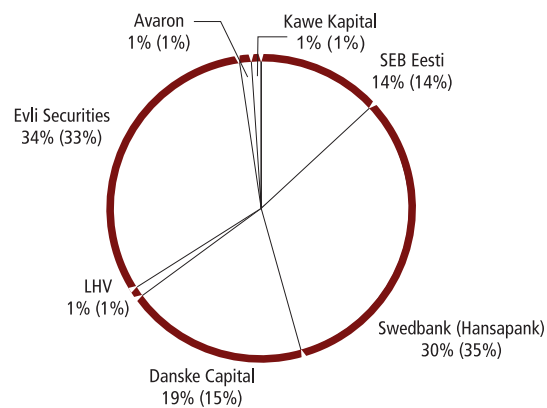
a. Teenusepakkujad

Suurim turuosa individuaalportfellide valitsemise teenuses kuulub Hansapanga Swedbanki (Hansapanga) Grupile (30%) ning investeerimisühingule Evli Securities (34%).

Individuaalportfellide mahud (mld kr)

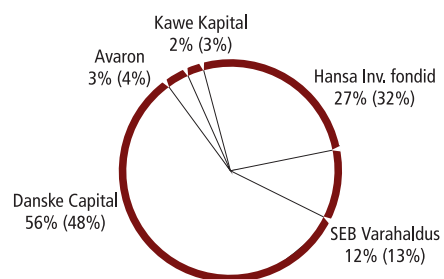
Individuaalportfellide turujaotus teenusepakkujate lõikes

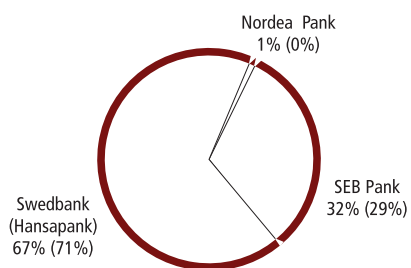
¹² Andmed individuaalportfellide valitsemise kohta hõlmavad kõike nimetatud teenust Eestis pakkuvaid turuosalisi, kelle klientideks võivad olla nii Eesti kui ka välisriikide kliendid.

Fondivalitsejate lõikes suurim individuaalportfellide koondportfell kuulub Danske Capital AS-le (56%), krediitiasutuste lõikes AS-le Hansapank (Swedbank) (67%) ning investeerimisühingute lõikes Evli Securities AS-le (96%).

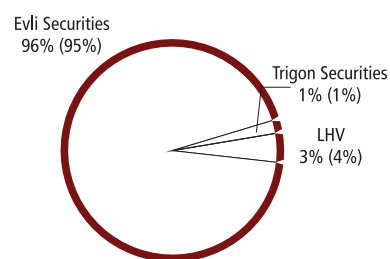
Individuaalportfellide turujaotus fondivalitsejate lõikes

Individuaalportfellide turujaotus krediitiasutuste lõikes

Individuaalportfellide turujaotus investeerimisühingute lõikes

8. Laenud¹³

30. juuni 2008 seisuga ulatus pankade koondlaenuportfell 257 miljardi kroonini, millest laenud äriühingutele¹⁴ moodustasid 46% ja laenud eraisikutele¹⁵ 45%.

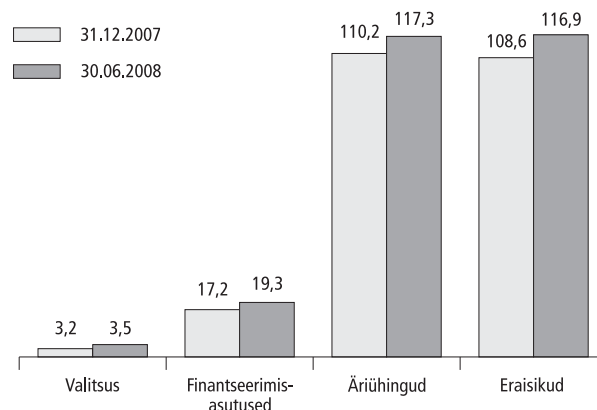
Äriühingutele oli väljastatud laene 117,3 miljardi ja eraisikutele 116,9 miljardi krooni ulatuses. Laenud finantseerimisasutustele¹⁶ moodustasid 19,3 miljardit krooni ning laenud valitsusele¹⁷ 3,5 miljardit krooni.

Suurima osa eraisikute laenudest moodustavad eluasemelaenud mahuga 94,5 miljardit krooni.

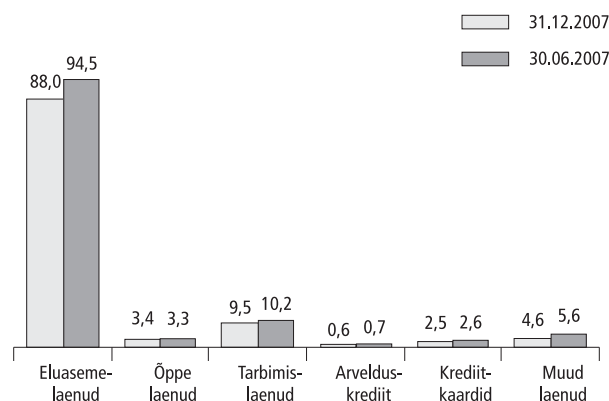
Vaatamata majanduse madalseisule kasvas laenude maht poolaastaga kõikide kliendigruppide lõikes, seda aga varasematest perioodidest aeglasemalt.

Turujaotus:	Hansapank	48%
	SEB Pank	23%
	Danske Bank (Sampo)	12%
Eraisikutest kliente:	1 088 000 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	koondlaenuportfelli maht 257 mld kr	

Laenude maht (mld kr)

Eraisikute laenude maht (mld kr)

¹³ Andmed laenude kohta sisaldavad Eestis väljastatud laenusid

¹⁴ Riigi või kohaliku omavalitsuse äriühing, muu äriühing

¹⁵ Eraisik, mittetulundusühing

¹⁶ Kindlustusasutus ja pensionifond, muu finantseerimisasutus

¹⁷ Keskvalitsus, kohalik omavalitsus, riiklik sotsiaalkindlustusfond, muu eelarveväline fond

a. Tarbijad

Eraisikute keskmised laenujääkide summad olid 2008. aasta poolaasta lõpu seisuga:

Eraisikutele väljastatud laenude keskmine jääk, kr

	30.06.2007	31.12.2007	30.06.2008
Eluasemelaenud	575 000	600 000	609 000
Õppelaenud	29 000	30 000	30 000
Tarbimislaidenud	45 000	46 000	45 000
Arvelduskrediit	4000	5000	5000
Krediitkaardid	6000	7000	7000
Muud laenud	122 000	118 000	117 000

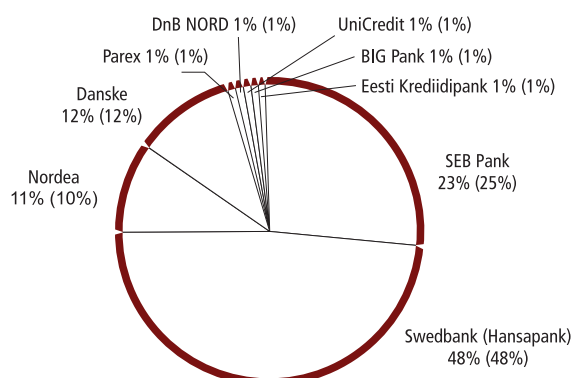
2008. aasta I poolaastal kasvas eluasemelaenude keskmine jääk 600 000 kroonilt 609 000 kroonini. Muude laenude¹⁸ keskmine jääk vähenes 118 000-lt 117 000 kroonini, tarbimislaidenude jääk 46 000-lt 45 000 kroonini. Muude laenude kõrge keskmine jääk tuleneb eelkõige äritegevuse eesmärgil võetud laenudest, millede jääk ulatus keskmiselt ca 560 000 kroonini.

2008. aasta juuni lõpu seisuga oli **eraisikutega sõlmitud eluasemelaenu lepingute arv 155 100, õppelaenude arv 109 900, tarbimislaidenude arv 228 500, arvelduskrediidi lepingute arv 134 700, krediitkaardi lepingute arv 412 100** ning muude lepingute arv 47 300.

b. Teenusepakkujad

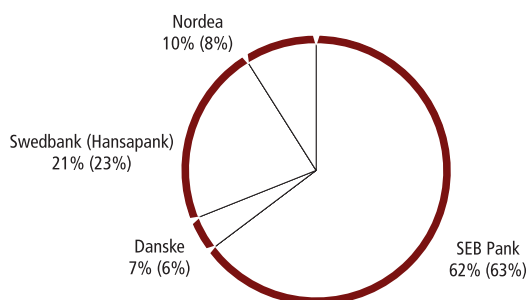
Laenuturg on jaotunud peamiselt nelja Skandinaavia panga vahel, kellele kuulub kokkuvõttes 94% laenuturust. Suurimat turuosa omab Swedbank (Hansapank) 48-ga, järgnevad SEB Pank 23%, Danske Bank A/S Eesti filiaal 12% ning Nordea Bank Finland PLC Eesti filiaal 11%-ga.

Ülejäänud 6% turust jagavad omavahel 9 turuosalist, neist suurima turuosaga on Bank DnBNord A/S Eesti filiaal 1,2%-se turuosaga.

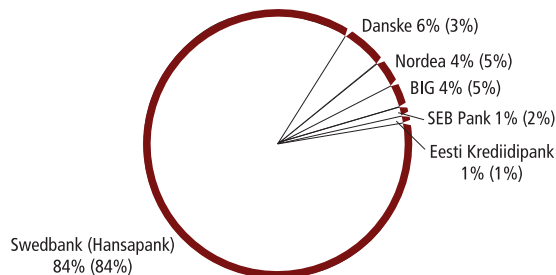
Turujaotus: laenud seisuga 30.06.2008 (sulgudes seisuga 31.12.2007)

Eriliigiliste laenude jaotus Eestis tegutsevate krediidasutuste vahel:

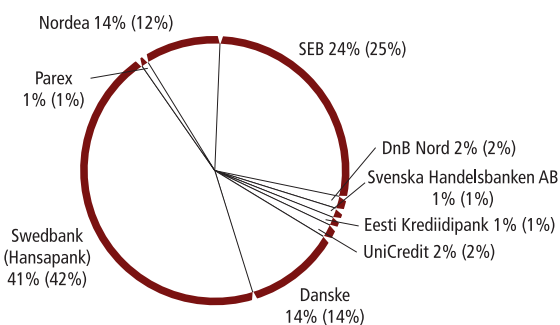
Turujaotus: valitsuse laenud seisuga 30.06.2008 (sulgudes 31.12.2007)

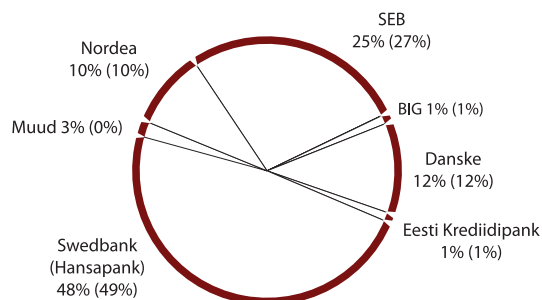
Turujaotus: finantseerimisastutuste laenud

Turujaotus: äriühingute laenud

Turujaotus: eraisikute laenud

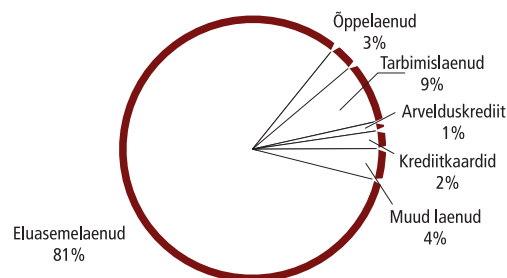
2008. aasta I poolaastaga toimunud muutused hoiusteturu jaotuses on minimaalsed. Võrreldes 2006. aasta lõpuga on siiski märgata väiksemate pankade turuosade suurenemist suurpankade turuosade arvelt.

Suurim osa äriühingute laenudest on väljastatud Swedbank'i (Hansapanga) (41%) ja SEB Panga poolt (24%). Suurim osa eraisikutele kuuluvatest laenujääkidest on samuti koondatud Swedbank'is (Hansapangas) (48%) ning SEB Pangas (25%).

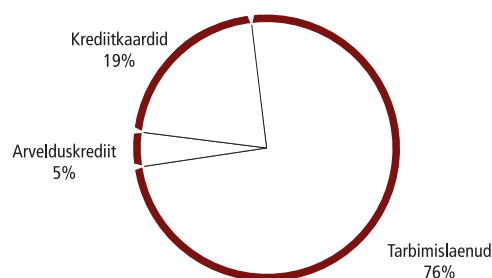
Eraisikutele väljastatud erinevate laenu liikide jaotus jäi pool-aastaga samaks. Valdav osa eraisikutele väljastatud laenudest on eluasemelaenu, kokku 81% ehk 95 miljardit krooni. Igapäevaste kulutustega seotud laenu (tarbimislaenu, krediitkaartide kasutatud osa, arvelduskrediit) moodustasid kokku 13,5 miljardit krooni.

Eraisikute laenu turg on väga kontsentreeritud, ligikaudu pool turust kuulub Swedbank'ile (Hansapangale), ülejäänud osa jaotavad omavahel peamiselt SEB Pank, Danske Bank A/S Eesti filiaal ning Nordea Bank Finland PLC Eesti filiaal.

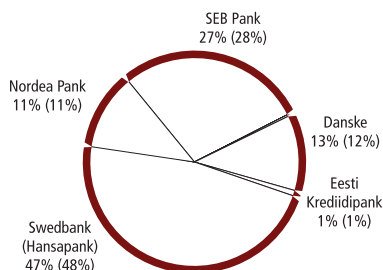
Eraisikute laenude jaotus

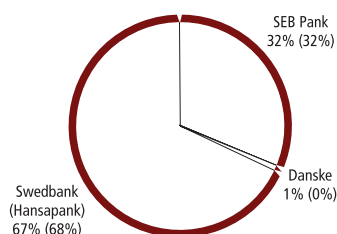
Igapäevase tarbimisega seotud laenu

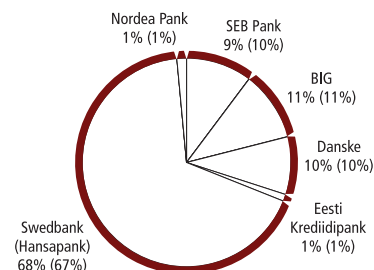
Turujaotus: eraisikute eluasemelaenu

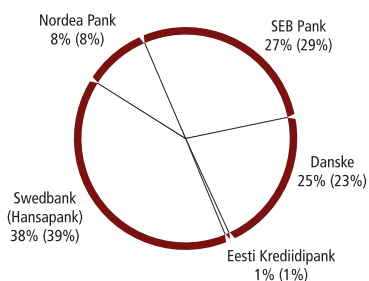
Turujaotus: eraisikute õppelaenu

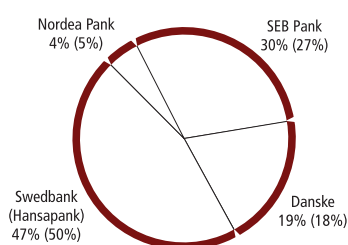
Turujaotus: eraisikute tarbimislaenu

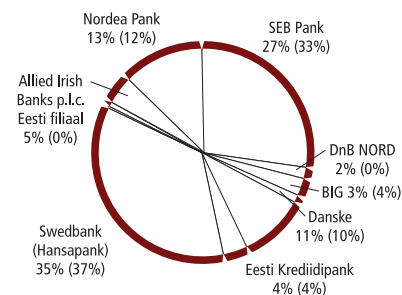
Turujaotus: eraisikute arvelduskrediit

Turujaotus: eraisikute krediitkaardid

Turujaotus: eraisikute muud laenu

Turujaotus:	Hansapank	54%
	SEB Pank	25%
	Danske Bank (Sampo)	11%
Kliente:	3 000 000 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	hoiuste kogumaht 141 mld kr	

9. Hoiustamine¹⁹

Eesti pankades deponeeritud **kliendihoiuste maht ulatus** 2008. aasta juuni lõpus **141 miljardi kroonini**. Nõudmiseni hoiused moodustasid sellest 82 miljardit krooni (58% hoiustest) ning tähtajalised hoiused 59 miljardit krooni (42% hoiustest).

Suurima osa hoiustest moodustasid äriühingute²⁰ hoiused osakaaluga 46% kogumahuga 65 miljardit krooni.

Eraisikutele²¹ kuulus 40% hoiustest kogumahuga 56 miljardit krooni, millest nõudmiseni hoiused moodustasid 31 miljardit ning tähtajalised hoiused 25 miljardit krooni.

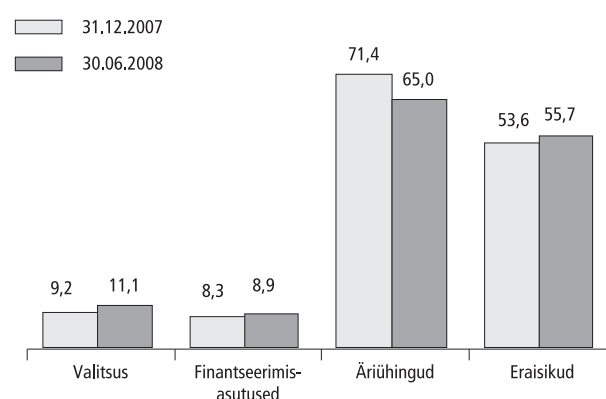
Finantseerimisasutuste²² hoiused kogumahuga 9 miljardit krooni moodustasid 6% koguhoiustest.

a. Teenusepakkujad

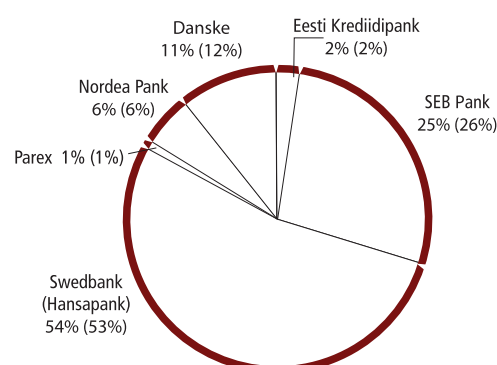
Eesti hoiusteturg on jaotatud suures osas Swedbanki (Hansapanga) ja SEB Panga vahel. Märkimisväärsed muutusi hoiuste turu jaotuses poolaastaga ei ole toimunud.

2008. aasta juuni lõpu seisuga deponeeriti suurim osa hoiustest Swedbank'is (Hansapangas): valitsuse hoiustest 52%, finantseerimisasutuste hoiustest 47%, äriühingute hoiustest 51% ja eraisikute hoiustest 60%.

Hoiuste mahud (mld kr)

Turujaotus: hoiused

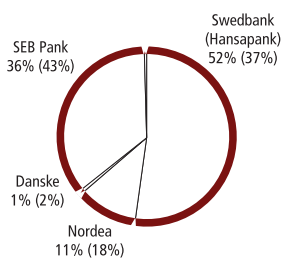
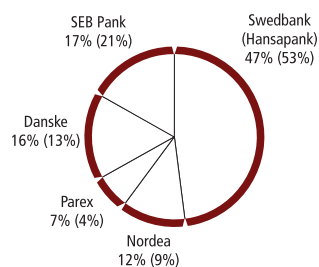
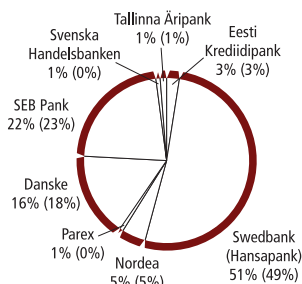
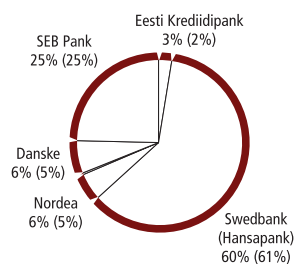

¹⁹ Andmed hoiuste kohta hõlmavad kõigis Eestis tegutsevates krediitiasutustes ning välisriikide Eesti filiaalides deponeeritud summasid ehk nii Eesti residentide kui ka mitteresidentide hoiuseid.

²⁰ Riigi või kohaliku omavalitsuse äriühingud, muud äriühingud.

²¹ Eraisikud, mittetulundusühingud.

²² Kindlustusasutused ja pensionifondid, muud finantseerimisasutused.

Turujaotus: valitsuse hoiused**finantseerimisastutuste hoiused****äriühingute hoiused****eraisikute hoiused****b. Teenuse tarbijad**

2008. aasta I poolaastaga vähenes nõudmiseni hoiuste arv²³ 7% võrra ja suurenes tähtajaliste hoiuste arv 26% võrra.

Kehtivate lepingute arv seisuga 30. juuni 2008 (sulgudes seisuga 31.12.2007):

■ nõudmiseni hoiused	2 482 000 lepingut (2 676 000)
sh eraisikud	2 274 000 lepingut (2 495 000)
■ tähtajalised hoiused	471 000 lepingut (373 000)
sh eraisikud	458 000 lepingut (365 000)

Eraisikute nõudmiseni hoiuste keskmine maht oli 2008. a juuni lõpu seisuga **13 400** krooni (2007. aasta lõpus 12 600 krooni) ning tähtajaliste hoiuste maht **55 200** krooni (50 200 krooni).